

Informatienota raad

Inzetten steunmaatregelen Corona 2020 en 2021

Voor vragen

Telefoonnummer: 14 040
E-mail: gemeente@veldhoven.nl
Datum B en W: 13 april 2021
Registratienummer: 21bs00036

Kennisnemen van

- De Corona effectrapportage 2020
- De evaluatie noodfonds corona 2020
- De steunmaatregelen corona 2021

Inleiding

We zitten alweer ruim een jaar in de coronacrisis. Tijd om terug te kijken naar 2020 en vooruit te kijken naar 2021.

In 2020 zijn er door het Rijk, Brainportregio en Veldhoven veel steunmaatregelen ingezet om de negatieve effecten van corona op onze samenleving te beperken. Zo hebben we in Veldhoven een aantal financiële steunmaatregelen ingezet en een noodfonds corona ingesteld. Met deze raadsinformatienota en de bijbehorende bijlagen informeren wij u over de impact van corona op Veldhoven in 2020 en de effecten van de inzet van het noodfonds corona 2020.

Maar we blikken ook vooruit naar 2021. De coronacrisis is nog niet voorbij en veel partijen gaan nog steeds gebukt onder de impact.

We zien dat er ook in 2021 nog noodzaak is tot ondersteuning van een aantal partijen en hebben besloten om ook in 2021 een aantal steunmaatregelen in te zetten.

Kernboodschap

Terugblik 2020

De coronacrisis duurt nu al ruim een jaar en heeft veel effect op het welzijn en de financiële gezondheid van onze maatschappij. In bijlage 1, Corona effectrapportage 2020 wordt een beeld geschetst van de maatschappelijke en financiële impact van corona op onze inwoners én onze gemeente.

Naast allerlei vormen van praktische ondersteuning is in het vierde kwartaal van 2020 besloten om een noodfonds corona in te stellen. Dit noodfonds was bedoeld om partijen die van maatschappelijk belang voor Veldhoven zijn steun te bieden om te voorkomen dat deze partijen omvallen. Met het instellen van dit noodfonds betraden we onontgonnen gebied. Niet alleen voor Veldhoven, ook andere overheden hebben hier ieder hun eigen weg in gezocht en in meer of mindere mate gevonden. Om hiervan te leren is de werking van het noodfonds 2020 en de bijbehorende beleidsregel geëvalueerd (bijlage 2).

Vooruitblik 2021

Inmiddels wordt er volop gevaccineerd en komt hiermee licht aan het einde van de tunnel. Maar daarmee is de economische en mentale crisis nog niet ten einde.

Dit vraagt nog steeds om maatregelen die zich richten op het welzijn van mensen, maar ook die zich richten op de financiële impact. Een aantal van de Rijks- en regionale maatregelen die in 2020 al zijn ingezet worden in 2021 voortgezet. Ook voor de Veldhovense organisaties is er nog steeds behoefte aan diverse steunmaatregelen om het hoofd boven water te kunnen houden. Op basis van de doelstelling zoals opgenomen in het Afwegingskader (steunmaatregelen moeten bijdragen aan de vitale maatschappelijke infrastructuur van Veldhoven), de ervaringen in 2020 en voorbeelden van andere gemeenten heeft ons college besloten om voor 2021 indien noodzakelijk de volgende lokale steunmaatregelen in te zetten:

- inzet ondernemersloket, subsidiecoronaloeket, frequenter horeca overleg
- uitstel betaling gemeentelijke belastingen
- (gedeeltelijke) kwijtschelden huur gemeentelijk vastgoed voor de periode dat er een verplichte sluiting is
- kwijtschelden marktgelden non-foodzaken voor de periode dat deze niet op de weekmarkt mogen staan
- terrassgelden innen naar gebruik of kwijtschelden, afhankelijk van de periode waarop terrassen kunnen worden gebruikt
- uitbreiding terrassen in zomerperiode
- inzet Nederlandse Schuldhulproute voor specifieke doelgroepen als preventieve maatregel
- bedrijfsadvies MKB en horeca vanuit de portefeuille economie
- uitvoering Tozo en TONK; is verplichting, wordt nog verder uitgewerkt

Deze maatregelen worden nog verder uitgewerkt waarbij onder andere gekeken wordt naar de consequenties van de kwijtschelding huur voor de gesubsidieerde organisaties.

Steunregeling als vangnet

Met deze maatregelen worden heel veel sectoren geholpen. Toch zullen er nog steeds partijen buiten de boot vallen. Daarom hebben wij besloten om, net als in 2020 een vangnet te creëren voor individuele partijen die alsnog in financiële nood komen. De basis voor deze nieuwe steunregeling is het Afwegingskader Lokale steunmaatregelen Corona en de Beleidsregel Noodfonds coronamaatregelen gemeente Veldhoven 2020 met aanvullingen/aanpassingen naar aanleiding van een evaluatie van deze beleidsregel.

Op basis van de ervaringen met het noodfonds 2020 hebben wij besloten om daarbij meer te kijken naar de continuïteit op langere termijn en meerdere termijnen te hanteren waarin aanvragen kunnen worden ingediend. Dit geeft ruimte om werkenderwijs te leren, te verbeteren en aan te vullen. Om flexibel mee te bewegen en te kijken wat er nodig en mogelijk is.

Vervolg

De voorwaarden voor de maatregelen en de steunregeling 2021 worden verder uitgewerkt. Naar verwachting is er € 850.000 nodig voor de steunmaatregelen en -regeling. Via het gemeentefonds is middels de decembercirculaire 2020 en de maartcirculaire 2021 respectievelijk € 603.000 en € 567.000 aan compensatie voor 2021 toegekend. Beide bedragen zijn zonder de regelingen Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (Tozo) en Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK). Het kabinet heeft toegezegd dat de werkelijke uitgaven van gemeenten voor deze regelingen (ruimhartig) zullen worden gecompenseerd. Het is nu nog onbekend of er in 2021 nog meer compensatie vanuit het Rijk wordt verstrekt. De financiële verantwoording vindt plaats via de P&C-cyclus. Gedurende het jaar houden we een vinger aan de pols voor wat betreft de werking en effect van de steunmaatregelen en regelingen.

Communicatie en samenspraak

Er wordt een communicatieplan opgesteld om zoveel mogelijk doelgroepen te informeren over de steunmaatregelen.

Daarnaast worden het ondernemersloket en subsidiecoronalolet ingezet en houden de accountmanagers van de maatschappelijke en culturele organisaties, ondernemers en horeca een vinger aan de pols.

Bijlagen

1. Corona effectrapportage 2020
2. Evaluatie noodfonds corona 2020

Terugblik corona effecten 2020

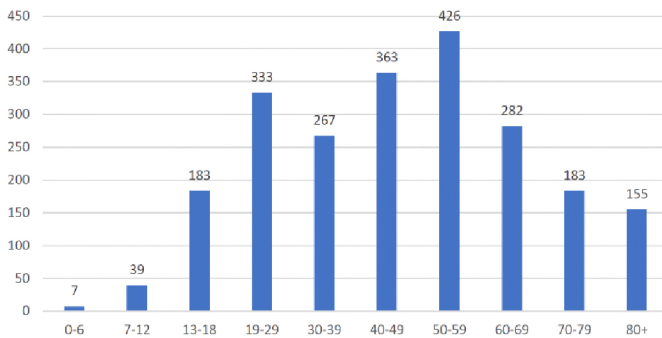
1. Actualisatie cijfers zoals in eerdere rapportage opgenomen

Corona in cijfers	31-08-2020	31-12-2020
Uitgevoerde tests	2.823	15.706
Geregistreerde besmettingen	159	2.238 sinds okt niveau 3/4 (zeer) ernstig
Geregistreerde ziekenhuisopnamen	36	51
Geregistreerde coronadoden	15	32

Aantal positief geteste personen naar leeftijd

De meeste positief geteste personen in Veldhoven bevinden zich in de leeftijdscategorie 50 t/m 59 jarigen.

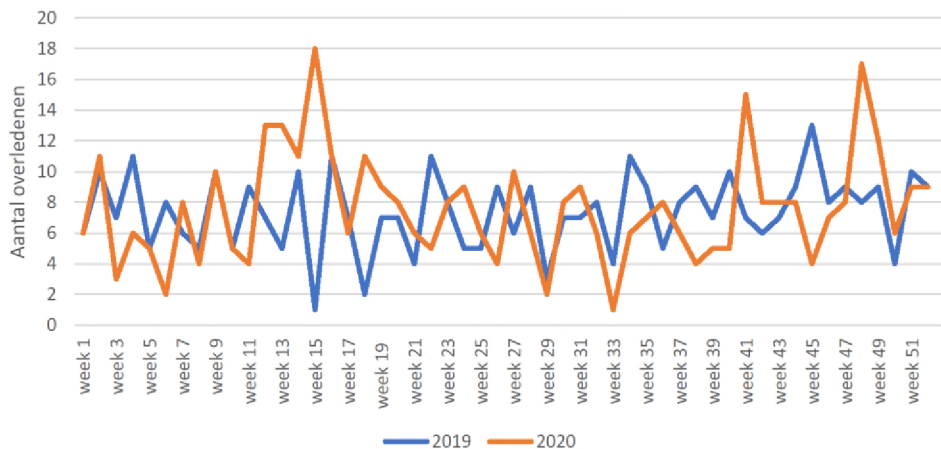
Figuur 4. Positief geteste personen in Veldhoven per leeftijdscategorie

Ziekenhuisopnamen en overledenen in Veldhoven

In 2020 zijn er **51** Covid-19-gerelateerde ziekenhuisopnamen geregistreerd van inwoners uit Veldhoven. Daarnaast zijn er **32** overledenen uit Veldhoven gemeld bij de GGD met Covid-19 als doodsoorzaak. Het overlijden als gevolg van Covid-19 is niet meldingsplichtig. Onderstaande grafiek met CBS cijfers toont het totale aantal inwoners van Veldhoven dat is overleden in 2019 en in 2020. Uit de gegevens is op te maken dat er onder meer in week 11 t/m week 15 (begin april) en week 49 (begin december) een sterke toename te zien is in het aantal sterfgevallen ten opzichte van 2019.

Figuur 5. Totaal aantal overledenen in Veldhoven per week 2019-2020

Coronacijfers uit gemeentelijke organisatie

Waarschuwingen door boa's	85
Boetes door boa's en politie	83
Tozo-toekenningen, bedrag	1.163; € 3,08 mln
Nieuwsberichten op website	88x; 32.000 unieke weergaven, gem.leestijd 1:27 min

Totaal berichten op gemeentelijke social media

Facebook	152
Instagram	67
Twitter	136
LinkedIn	78

2. impressie impact in beelden en cijfers

Gezondheid en welbevinden

Er zijn in Veldhoven gelukkig weinig meldingen van zieken en overledenen door corona. Er is nu een lichte stijging, maar dit baart nog geen zorgen. Wel is duidelijk dat de ziektegolf een zwaar beslag op het personeel in het ziekenhuis en de zorginstellingen heeft gelegd. Zowel wat betreft het aantal werkuren als de mentale impact van het werken in cohort. Het MMC zet nu een corona-IC op zodat de reguliere zorg minder in het gedrang komt bij een nieuwe golf van ziekenhuisopnamen. Een mooi initiatief is het regionale project Extra handen voor de zorg. Hierbij worden vrijwilligers voor ondersteunende werkzaamheden in de zorg geworven.

Corona heeft veel impact op diverse doelgroepen in onze samenleving. Met name ouderen die zelfstandig wonen maar ook de cliënten van de zorginstellingen van Oktober en Severinus hebben last van de lockdown. Het niet zien van dierbaren en deelnemen aan het sociaal leven is psychisch erg belastend en vermindert vaak de kwaliteit van leven.

Trend is wel dat de mensen nu minder bellen en langer wachten om te bellen. Hierop hebben de ouderenadviseurs van Swove besloten om zelf het informeren huisbezoek te gaan doen op afstand aan de voordeur.

Het mantelzorgsteunpunt wordt wel nog veel gebeld. Met name door inwoners die het zwaar hebben vanwege het gegeven dat dagbestedingen gesloten zijn.

Cordaad heeft in 2020 de website Veldhoven voor elkaar, waar initiatieven en vraag en aanbod van inwoners worden gekoppeld, als coronaplatform ingezet. Via deze website zijn ruim 230 coronamatches gemaakt + zijn sept./dec 84 ondersteuningsvragen voorzien van hulp (vorige rapportage ruim 7931 uur coronahulp).

Richting het einde van het jaar is het aantal vragen wat minder geworden ondanks de kaart die de gemeente in november aan alle inwoners heeft gestuurd.

Een andere trend die Cordaad ziet is dat het hulpaanbod terugloopt, dit getal neemt af nu de maatregelen zijn aangescherpt en er weer meer thuisgewerkt wordt en thuisonderwijs van toepassing is.

Tenslotte is Cordaad in het laatste kwartaal erg actief geweest in het benaderen van hun 'vaste' hulpvragers en vrijwilligers. Deze mensen zijn meerdere malen gebeld. Dit gaat in november in de belactie voor de feestdagen over zo'n 200 hulpvragers en vrijwilligers. Cordaad merkte dat eenzaamheid toeneemt en een behoorlijk deel van de mensen erg op zag tegen de komende feestdagen. Vervolgens is deze mensen een kerstkaart gestuurd en zijn tekeningen verzameld uit een actie van Brede school Veldhoven om die verder te verspreiden.

Algemeen beeld is wel dat de verhalen schrijnender worden. Waar mogelijk probeert Cordaad ook andere vormen van dienstverlening, bijvoorbeeld maatjes, in te zetten om de eenzaamheid van mensen te verminderen.

In 2020 is er 18 keer een Nieuwsbrief sociaal domein verschenen. Een informatiebrief van Klankbordgroep Veldhoven Vernieuwend Vitaal, participatieraad Veldhoven aan Tafel en de gemeente. In deze brief wordt informatie gedeeld en vragen en aanbod in het sociaal domein (specifiek zorg en welzijn in de basis) tijdens de coronacrisis bij elkaar gebracht. Ook dit initiatief heeft bijgedragen aan goede zorg voor inwoners van Veldhoven in deze moeilijke tijden.

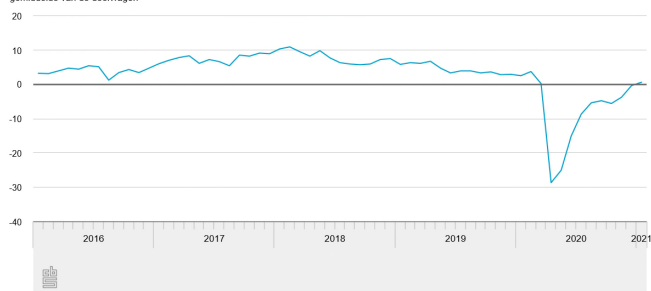
Economie

De afgelopen jaren was het vertrouwen van industriële ondernemers, ook sterk vertegenwoordigd in onze regio, relatief hoog. Direct na de uitbraak van het coronavirus daalde dit vertrouwen in korte tijd enorm. In de 2e helft van 2020 heeft dat vertrouwen zich weer hersteld en zit eind 2020 rond het nulpunt.

Het consumentenvertrouwen daalde ook sterk in het begin van de coronacrisis. Dit steeg licht na versoepeling van de maatregelen, maar is tot nu toe nog nauwelijks verbeterd.

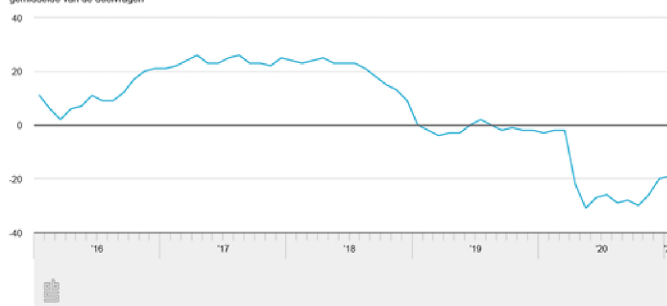
Productentenvertrouwen industrie

gemiddelde van de deelvragen

Consumentenvertrouwen

gemiddelde van de deelvragen

Door het brede pakket aan rijkssteunmaatregelen is het aantal faillissementen in Veldhoven gelukkig heel beperkt gebleven. In 2020 zijn er 5 bedrijven + 1 natuurlijk persoon failliet gegaan.

Maar de economische gevolgen van de lockdown zijn voor ondernemers immens. Veel sectoren hebben geen vet meer op de botten en onder andere horecaondernemers, winkeliers en zzp'ers luiden de noodklok.

Al vanaf het begin van de coronacrisis helpt het ondernemersloket ondernemers met vragen, informatie over landelijke en lokale regelingen en bieden de adviseurs een luisterend oor.

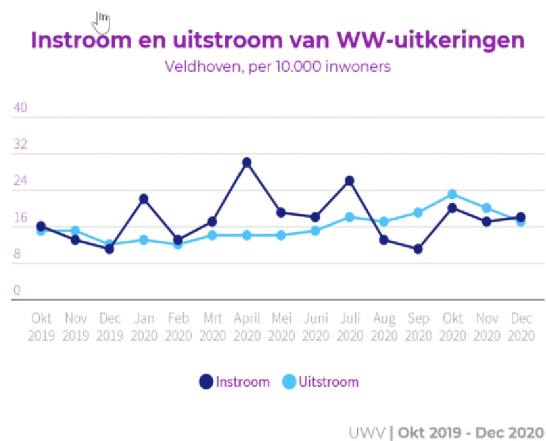
Er zijn veel zzp'ers die gebruik moe(s)ten maken van de Tozo-regeling.

In 2020 zijn er in Veldhoven aan 761 klanten 1163 uitkeringen voor een bedrag van €3,08 mln verstrekt.

Daarnaast zijn er 33 kredieten verstrekt voor een bedrag van € 247.000.

De regels van Tozo zijn steeds strenger geworden wat ertoe heeft geleid dat er nu nog zo'n 190 zzp-ers voor de huidige Tozo-regeling in aanmerking komen. Deze ondernemers worden door ons proactief benaderd met een aanbod voor ondersteuning, oa heroriëntatie en om- en bijscholingen.

Ook het aantal uitkeringen laat inmiddels een stijging zien: 7% op 01-01-2021 ten opzichte van 01-01-2020. Om deze personen weer naar werk te begeleiden zetten we sterk in op re-integratie met coachingstrajecten, trainingen, opleidingen en om-/bijbscholing.

Organisaties en instellingen

Ook de lokale maatschappelijke organisaties hebben het zwaar. Door de voortdurende beperkende maatregelen en lockdowns hebben zij minder inkomsten, activiteiten komen stil te liggen terwijl de vaste lasten door lopen. Er is al in het begin van de crisis een subsidiecoronaloeket ingericht en er is actief informatie gedeeld over actuele ontwikkelingen en regelingen.

De regeling wordt begin 2021 geëvalueerd en mogelijk in een aangepaste vorm voortgezet.

Daarnaast wordt bij de definitieve vaststelling van de verstrekte subsidies in 2020, soepel omgegaan met de prestatieafspraken.

Ook is aanbieders van doelgroepenvervoer compensatie geboden. De omvang van het Taxibusvervoer is fors gedaald (in december 2020 nog bijna 70% lager dan in december 2019). Tot juli is aan de vervoerder en het mobiliteitscentrum een omzetcompensatie verstrekt tot 80% van de gebruikelijke omzet. Per juli 2020 was een compensatieregeling niet meer nodig omdat er staffeltarieven zijn ingevoerd, waarbij het tarief evenredig stijgt met de volumedaling. Als het volume weer toeneemt dan dalen de tarieven weer.

Ook aanbieders van peuterwerk en Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) zijn bij de lockdown volledig doorbetaald volgens contract. De vraag naar noodopvang is zowel in het onderwijs als in de kinderopvang ten opzichte van de eerste lockdown toegenomen. De sluiting van kinderopvang en het bieden van thuisonderwijs zorgt voor een groep ouders voor meer stress. Ook wordt een hoge werkdruk ervaren in het onderwijs en kinderopvang. Daarnaast zijn er door de sluiting van de scholen en het digitaal onderwijs op landelijk niveau zorgen over groeiende onderwijsachterstanden en kansenongelijkheid.

WMO en Jeugd

Wmo

In de eerste coronagolf zagen we in de cijfers duidelijk terug dat er tijdelijk minder Wmo-aanvragen ingediend werden. Inwoners stelden hun hulpvraag toen tijdelijk uit. Ook stopte de dienstverlening aan cliënten met enige regelmaat of werd deze op alternatieve wijze geleverd. Voor deze omzetsdaling is Wmo-aanbieders tot juli 2020 in de Wmo compensatie geboden. Sinds de tweede coronagolf wordt de meeste Wmo-dienstverlening, eventueel met beschermingsmiddelen en/of in aangepaste vorm i.v.m. de corona-richtlijnen, over het algemeen doorgeleverd en is compensatie van aanbieders niet aan de orde. Enkel in individuele gevallen is er soms reden om dienstverlening aan een cliënt tijdelijk stop te zetten (bijvoorbeeld i.v.m. preventieve quarantaine- of coronabesmetting).

We zien ook dat het aantal aanvragen terug op niveau is en inwoners hun hulpvraag niet meer uitstellen door Corona.

Jeugd

Door o.a. GGZ Nederland wordt aangegeven dat de mentale weerbaarheid van jongeren in deze tweede golf veel minder is. Eenzaamheid, angstgevoelens, somberheid en depressieve gevoelens nemen significant toe.

De sociale interactie onder jongeren is flink afgenomen door de lockdown-maatregelen in de tweede golf. Dit komt onder meer door het sluiten van scholen, binnenspeeltuinen, bioscopen etc.

Jongeren hebben steeds meer last van een verstoord slaap- en waakritme volgens gezondheidspsychologen.

Kinderen en jongeren bewegen minder door de beperking in het sporten en niet fysiek naar school kunnen gaan.

Er is (nog) geen toename te zien in het aantal nieuwe aanmeldingen binnen de jeugdhulp. Wel zien we dat de gemiddelde indicatieduur bij jeugdhulp is toegenomen. Mogelijk wordt dit mede veroorzaakt door de corona-maatregelen.

Ook is er (nog) geen toename te zien in de zwaardere vormen van echtscheidingsbegeleiding, maar volgens de organisatie die dit aanbiedt, is dit logisch, omdat daar meer tijd overheen gaat. En gelukkig wordt door Veilig Thuis Zuidoost-Brabant (vooralsnog) geen significatie stijging in het aantal meldingen van kindermishandeling geconstateerd.

Ook zijn er nog groepen waarvoor een lockdown positieve effecten heeft. Voor kinderen en jongeren met een stoornis in met name het autistisch spectrum is terug te zien dat het beter met ze gaat door de vermindering van alle prikkels.

Cultuur, sport en vrije tijd

Professionele culturele instellingen

Met name Theater De Schalm en Museum 't Oude Slot hebben grote zorgen over de toekomst. Beide instellingen hebben een aanvraag gedaan bij de gemeente voor financiële ondersteuning. De instellingen hebben het in 2020 nog net kunnen uitzingen op hun reserves, maar zij verwachten dat in 2021 de grote klap niet meer te vermijden is. Reserves zijn bedoeld voor noodzakelijke investeringen en aangegane verplichtingen. Door de ontstane financiële disbalans lopen deze instellingen die tot de basisinfrastructuur van Veldhoven behoren grote schade op die zij niet zelf kunnen opvangen of herstellen. De bibliotheek is 2020 relatief schadevrij doorgekomen en ook de muziekschool heeft nog niet aan de bel getrokken. De muziekschool heeft wel zorgen voor het komende jaar in verband met de instroom/uitstroom van leerlingen. De verwachting is dat het leerlingenaantal fors zal teruglopen.

Online activiteiten en nieuwe initiatieven

De Schalm was ook voor corona al aan het experimenteren met live-streaming. Deze aanpak is in het afgelopen jaar verder doorontwikkeld. De muziekschool is bijna helemaal over gegaan op online lesgeven. Dit biedt echter geen soelaas voor orkestrepitities. De bibliotheek voorziet de abonneementhouders met een afhaalbibliotheek en museum 't Oude Slot geeft online expositierondleidingen en heeft in de afgelopen tijd nagenoeg de hele collectie met foto en toelichting online gezet via Brabant Cloud.

Veel evenementen werden geannuleerd. In de zomerperiode zijn enkele evenementen coronaproof georganiseerd. Nieuw was het evenement Lounge at the Park, dat ook coronaproof werd gerealiseerd.

Sport

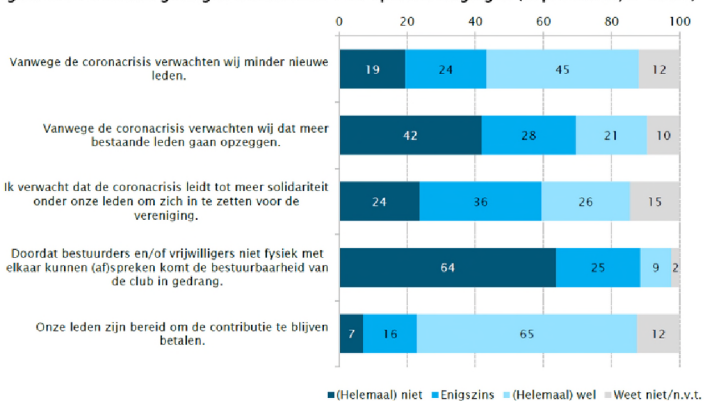
Het coronavirus en de maatregelen ter bestrijding hiervan hebben Nederland grotendeels stilgelegd. Halverwege maart 2020 werd iedereen gevraagd zoveel mogelijk thuis te blijven. Sporten op de vereniging of in de sportschool was op dat moment niet mogelijk.

Ondanks dat mensen tijdens de coronamaatregelen vaak meer tijd hadden is de sport- en beweegdeelname in de periode van de coronamaatregelen afgenomen. 38% van de volwassenen (Nederlandse cijfers) gaf aan dat zij minder sportten en bewogen dan in een normale lente (13% sportte en bewoog meer). Een flinke afname is te zien in het fietsen en wandelen naar werk. Vanwege de oproep om zoveel mogelijk thuis te werken, is er tijdelijk veel minder woon-werkverkeer. Wel maakten Nederlanders vaker een ommetje of fietstocht. Dit was echter niet genoeg om de algehele afname in sport en bewegen te compenseren.

Bij kinderen zijn de grote verschillen tussen leeftijdsgroepen opvallend. Kinderen in de basisschoolleeftijd hebben een veel grotere terugval in sport- en beweegactiviteit laten zien (50%) dan kinderen in de middelbare schoolleeftijd (15%). Het wegvallen van (georganiseerde) sportactiviteiten is maar beperkt gecompenseerd door meer buitenspelen. Opvallend is dat de verschillen tussen kinderen groter zijn geworden. Kinderen die al weinig buiten speelden, zijn dit nog minder gaan doen, terwijl kinderen die al veel buiten speelden, dit nog wat meer zijn gaan doen.

Vier op de tien sportverenigingen in Nederland maakten zich (ernstige) zorgen over de gevolgen van de coronacrisis voor de vereniging. Er zijn met name zorgen over verlies van leden/vrijwilligers en inkomstenderving. Ruim vier op de tien verenigingen verwachten minder nieuwe leden en één op de vijf verenigingen verwacht dat meer bestaande leden hun lidmaatschap gaan opzeggen.

Figuur 3.4 Verwachte gevolgen coronacrisis voor sportverenigingen (in procenten, n=3.256)

Bron: Mulier Instituut, Vragenlijst impact coronacrisis op sportverenigingen, april 2020.

Ondanks de zorgen blijkt het merendeel van de verenigingen veerkrachtig. Dat zie je ook in Veldhoven. Twee op de drie verenigingen (67%) gaf aan vertrouwen te hebben om de gevolgen van de coronacrisis te overleven. Het vertrouwen in de veerkracht van de vereniging daalt naarmate verenigingen een groter gedeelte van de begrote inkomsten verwachten mis te lopen door de coronacrisis en lijkt dus afhankelijk van de financiële gevolgen van de coronacrisis.

Een aantal verenigingen heeft het in 2020 lastig gehad op financieel gebied. De meeste kunnen dit echter nog redden. Vanuit het Rijk en de Gemeente Veldhoven zijn een aantal regelingen getroffen om de 'sport' tegemoet te komen. Zo is voor de sportverenigingen een regeling (SPUK) getroffen. Hiervan hebben vele sportverenigingen gebruik van gemaakt. In totaal is in Veldhoven € 111.000 huur kwijtgescholden voor de maanden maart, april en mei 2020.

Voor 2021 zien de verenigingen echter wel een probleem. Sponsors vallen wellicht weg en leden zeggen hun contributie op. Dit zal dan invloed hebben op het sportklimaat in Veldhoven. Ook valt een aantal sport- en beweegaanbieders (denk hierbij aan commerciële aanbieders en particulieren) bij alle regelingen buiten de boot. Deze aanbieders zijn echter net zo belangrijk als de verenigingen, omdat iedereen in Veldhoven moet kunnen sporten en/of bewegen op zijn of haar manier!

Tijdens de coronacrisis is een aantal activiteiten niet doorgedaan. Maar door het creatief denken (i.s.m. onder andere scholen en sport- en beweegaanbieders) hebben onze combinatiefunctionarissen vele activiteiten op een andere manier ingezet. Sjors Sportief is bijvoorbeeld ook tijdens de zomervakantie uitgevoerd. Tijdens de lockdown worden er diverse digitale 'lessen' verzorgd op sport- en cultuurgebied. Tijdens het sluiten van de binnensportaccommodaties zijn vele sport- en beweegaanbieders heel creatief geweest in het aanbieden van een sportaanbod. Zo zijn er vele verenigingen buiten gaan sporten op pleintjes en veldjes. Dat de coronacrisis een flinke invloed op de maatschappij heeft is duidelijk. Maar misschien is dat niet allemaal negatief en wordt onze saamhorigheid er juist groter door. Sport- en beweegaanbieders worden nu heel erg gedwongen om naar een oud concept te gaan, namelijk om met zijn allen een probleem op te lossen. Veel verenigingen hebben elkaar tijdens de corona 'gevonden'. Zij hebben van elkaar geleerd, maar elkaar ook geholpen waar het kon, bijvoorbeeld elkaar te helpen bij trainingen.

Vrije tijd

Het verenigingsleven is op 16 maart bijna geheel tot stilstand gekomen.

Verenigingen lijden financiële schade doordat de kosten doorlopen en inkomsten wegvallen.

Maar ze lijden ook sociale schade omdat de binding met en tussen de leden in belangrijke mate is weggefallen.

Veel verenigingen hebben niet of nauwelijks een beroep kunnen doen op financiële steunregelingen van rijk, provincie of gemeente, omdat zij als vrijwilligersorganisatie zonder personeel niet in aanmerking kwamen voor een van de regelingen. Zij hebben zorgen over de toekomst. Als de beperkende maatregelen nog veel langer duren nemen ledenaantallen fors af en kan dit ertoe leiden dat ze moeten stoppen.

Toezicht en handhaving

In 2020 is er een forse inzet geweest van onze toezichthouders / boa's. Vanaf maart 2020 tot heden is er 7 dagen per week BOA-inzet met uiteenlopende dienstitijden om toezicht te houden op de coronagerelateerde maatregelen.

Om dit uit te kunnen voeren is sinds maart 2020 een drietal boa's / toezichthouders ingehuurd om de vaste medewerkers te ondersteunen en deze diensten in te vullen. Tevens ondersteunen zij in de uitvoerende basistaken van de toezichthouders en handhavers die ook door moeten gaan, zoals de binnenkomende meldingen vanuit het KCC.

In 2020 zijn er door de gemeentelijke boa's 85 waarschuwingen gegeven.

Ook zijn er waarschuwingsbrieven verzonden naar 5 horecaondernemers en in verband met geluidsoverlast naar een aantal particulieren brieven met informatie over COVID-19.

Daarnaast zijn tijdens de eerste lockdown naar 30 jongeren waarschuwingsbrieven gestuurd.

De politie en gemeentelijke boa's hebben 83 boetes uitgereikt, onder andere voor het onvoldoende afstand houden en groepsvorming, al dan niet op verboden terrein.

Wonen en mobiliteit

Door corona zijn we in 2020 meer gaan thuiswerken. En het lijkt erop dat ook na de coronacrisis thuiswerken een meer permanente vorm gaat krijgen. Dat heeft effect op wonen en mobiliteit. Er is meer vraag naar ruimte binnenshuis, bijvoorbeeld voor een extra werkkamer, en buitenshuis. Zowel rondom het eigen huis als in de omgeving.

In Veldhoven is er een groot tekort aan woningen. Woningen worden snel verkocht en de gemiddelde vraagprijs, € 455.000, is een stuk hoger dan de WOZ-waarde, gemiddeld € 347.000. Om sneller aan de vraag tegemoet te kunnen komen hebben we in 2019 een woningbouwversnelling ingezet die tot nu toe weinig vertraging lijkt te hebben.

In het eerste kwartaal van 2020 werden er zo'n 100 omgevingsvergunningen afgegeven, maar voor de rest van 2020 bleef het aantal verleende omgevingsvergunningen beperkt. In totaal werden in 2020 ongeveer evenveel vergunningen verleend als in 2019, namelijk 289 in 2020 en 280 in 2019.

Door blijvend locatieafhankelijk werken zijn er veel minder kantoorpanden nodig. Het effect is voor

Veldhoven niet zo groot omdat er vrij weinig kantoorpanden zijn. De panden die leeg komen kunnen worden ingezet voor de vraag naar woon-werklocaties.

Het thuiswerken en de beperkende maatregelen in vrijwel alle landen hebben ook invloed op het reisgedrag.

Er wordt veel minder gevlogen en ook OV wordt minder gebruikt. Voor zowel vliegverkeer als OV is het aantal vliegpassagiers met 70% gedaald ten opzichte van 2019.

Het autogebruik is tijdens de eerste lockdown fors verminderd, maar inmiddels zit dit weer op zo'n 75% ten opzichte van 2019. Toch leidt dit nog niet tot het grote aantal files zoals voorheen omdat het verkeer meer verspreid over de dag is verdeeld. Ook bedrijventerrein De Run was in 2020 beter bereikbaar. Maar door de verwachte groei van ASML de komende jaren zijn de maatregelen uit het maatregelenpakket Bereikbaarheid De Run nog steeds nodig om het bedrijventerrein ook in de toekomst goed bereikbaar te houden.

Sinds de coronacrisis wordt er veel meer gewandeld en gefietst. Dit vraagt wat van de inrichting van de openbare ruimte.

Veldhoven scoort al goed als fietsgemeente en er zijn structureel gelden vrijgemaakt voor fietsstimulering.

In het GVVP 2019 wordt rekening gehouden met de wederzijdse beïnvloeding van de mobiliteitsambities en de ruimtelijk-economische ambities. In het maatregelenpakket Bereikbaarheid De Run wordt naast het verbeteren van de infrastructuur voor auto's ook ingezet op comfortabele voorzieningen voor fietsers.

Horeca en middenstand

De horeca en middenstand worden zwaar getroffen door de lockdowns. De lockdown aan het einde van het jaar, tijdens een periode waarin juist deze sectoren geld kunnen verdienen, hakt er flink in.

Via het Ondernemersloket, horecaoverleg en de winkeliersverenigingen zijn we steeds in gesprek gebleven en is gekeken waar we ondersteuning konden bieden. Zo hebben we meegedacht en snel toestemming verleend voor gewenste uitbreidingen van de terrassen voor de maanden dat horecaondernemers een terras konden exploiteren.

Ook is het gratis parkeren in het Citycentrum ingevoerd.

We zien ook nieuwe initiatieven ontstaan. Zo is er de Facebookpagina Haal alles uit Veldhoven waarbij het aanbod van horecaondernemers overzichtelijk bij elkaar is gebracht. Ook wordt in de winkelcentra actie gevoerd onder de naam Koop lokaal. Ook zijn ondernemers creatief in het aanbieden van hun producten en diensten, meer digitaal en/of coronaproof afhalen en afleveren.

Toch helpen deze zaken onvoldoende. Voor veel horecaondernemers en winkeliers staat het water aan de lippen.

Dit geeft dan ook veel zorgen over de levensvatbaarheid van winkels en horecagelegenheden op de langere termijn.

Gemeentelijke organisatie

De coronacrisis en de beperkende maatregelen hebben in 2020 veel extra en andere werkzaamheden voor de gemeente met zich meegebracht. Denk bijvoorbeeld aan de uitvoering van Tozo, handhaving van de maatregelen, ondersteuning van inwoners, bedrijven en instellingen via het ondernemersloket, subsidiecoronaloeket en de medewerkers van WIZ. Op deze manieren maar ook door middel van social media en de digitale 'boterham' worden onze inwoners geïnformeerd, gehoord en waar mogelijk ondersteund.

Medewerkers geven aan dat zij hun werk over het algemeen prima kunnen doen vanuit huis. De manier van samenwerken binnen het gemeentehuis vindt noodgedwongen vooral digitaal plaats en vanuit huis. De behoefte aan beeldbellen, videovergaderen, digitaal brieven ondertekenen en samenwerken in documenten is explosief gestegen, wat impact heeft op de ondersteuning daarvan. De collega's van de clusters Informatiemanagement en Automatisering werken met man en macht aan het goed faciliteren van het digitaal en thuiswerken. Hierdoor komen sommige keuzes voor hard- en software en de ondersteuning daarvan in een ander daglicht te staan en is extra investering noodzakelijk.

Balans en verbinding houden

De mentale belasting en de combinatie werk-privé, onder andere door thuisonderwijs, blijft een punt van aandacht. Ook heeft het online werken impact op het betrekken van collega's en inwoners, bedrijven en instellingen. Door de beperkende maatregelen worden participatietrajecten uitgesteld of digitaal vorm gegeven waarbij het idee bestaat dat hierdoor minder mensen worden bereikt. Ook de interne afstemming verloopt moeizamer. In 2020 heeft dit nog niet geleid tot onoverkoombare problemen, maar voortdurend van deze maatregelen komt de kwaliteit van de werkzaamheden niet ten goede.

3. Vormen van ondersteuning

Heel veel mensen zijn ernstig getroffen door corona. Om de negatieve effecten enigszins te compenseren zijn verschillende vormen van ondersteuning geboden.

Zo is er in de Brainportregio een regionaal ondernemersloket ingericht en is er extra inzet gepleegd voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, continuïteit van zorg voor beschermd wonen en crisisdienstverlening.

Hiervoor hebben de centrumgemeenten, in ons geval Eindhoven, een bedrag van ruim € 3,6 miljoen ontvangen. Ook onze inwoners, bedrijven en organisaties hebben gebruik kunnen maken van deze regionale ondersteuning.

Daarnaast is er een aantal financiële regelingen ontwikkeld. Deze regelingen kunnen niet iedereen en alle financiële schade compenseren maar dragen wel bij aan de beperking van deze schade.

Zo is er een groot aantal landelijke regelingen ontwikkeld waar onze lokale bedrijven, ZZP'ers en organisaties een beroep op kunnen doen. Zo konden ondernemers gebruik maken van de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL), de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW), Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (ITOGS), belastingmaatregelen, garantie- en borgstellingen en een aantal sectorale regelingen.

Evaluatie Noodfonds coronamaatregelen 2020

Inleiding

De coronacrisis is een crisis van ongekeerde grootte, zowel waar het de duur betreft als ook de mentale en financiële impact. Een coronavrije samenleving is nu nog een verre stip op de horizon. De coronacrisis raakt iedereen in de samenleving. Naast allerlei vormen van praktische ondersteuning is in het vierde kwartaal van 2020 besloten om een noodfonds corona in te stellen. Dit noodfonds was bedoeld om partijen die van maatschappelijk belang voor Veldhoven zijn steun te bieden om te voorkomen dat deze partijen omvallen. Doel hiervan was om deze partijen bestaansrecht te geven, maar daarmee ook bij te dragen aan een samenleving waarin op korte en langere termijn voldoende aanbod is om het welzijn van inwoners te bevorderen. De steunmaatregelen moesten ook bijdragen aan een vitale maatschappelijke infrastructuur ná de crisis.

Met het instellen van dit noodfonds betraden we onontgonnen gebied. Niet alleen voor Veldhoven, ook andere overheden hebben hier ieder hun eigen weg in gezocht en in meer of mindere mate gevonden. Het is daarom goed om de werking van het noodfonds 2020 en de bijbehorende beleidsregel te evalueren. Zowel voor wat betreft het doel en effecten van het noodfonds alsmede de uitvoering. Waar mogelijk worden hier ook ervaringen betrokken van gemeenten die een vergelijkbaar noodfonds hebben ingesteld.

Evaluatievragen

Voor deze evaluatie stellen we onszelf de volgende vragen:

1. Is het proces effectief en efficiënt ingericht?
2. Wat waren de knelpunten bij de uitvoering van de regeling?
3. Is het doel van het noodfonds bereikt?
4. Wat is de toepasbaarheid en het effect van elk van de steunmaatregelen?
5. Welke maatregelen namen andere gemeenten?
6. Welke aanpassingen zijn er nodig bij een eventueel nieuw fonds?

Uitwerking evaluatievragen

1. Is het proces effectief en efficiënt ingericht?

De dynamiek van deze coronacrisis, de duur en onvoorspelbaarheid van de beperkende maatregelen zijn voor iedereen nieuw en maken het moeilijk om hier snel op te anticiperen. Er waren weinig tot geen voorbeelden van andere gemeenten van een steunregeling. Toch is in een korte tijd een regeling gemaakt en een proces voor aanvraag en beoordeling ingericht.

Inrichting proces

Daarbij is gekozen voor een digitale aanvraag. Op deze manier kregen de aanvragers door beantwoording van een aantal verplichte vragen snel inzichtelijk of zij in aanmerking konden komen. Ook konden op deze manier de benodigde stukken veilig (digitaal) worden verstuurd en kreeg een aanvrager direct een bevestiging van ontvangst. Door gebruik te maken van een digitaal proces kon ook de dossiervorming, toetsing en advisering efficiënt en effectief plaatsvinden. Er zijn geen aanwijzingen dat deze manier van aanvragen voor aanvragers voor problemen heeft geleid.

Advisering en besluitvorming

De advisering vond plaats door medewerkers die vanuit hun werkveld de aanvragers kennen en een inschatting kunnen maken van de toepasbaarheid van de criteria. Dit legde een behoorlijke druk bij deze collega's omdat de aanvragen in een korte tijd zowel inhoudelijk als financieel getoetst moesten worden. Daarbij was het soms nodig om aanvullende informatie te vragen om een goede beoordeling te kunnen maken. Dit gecombineerd met de keuze om deze aanvragen aan het college van B&W voor te leggen hebben ertoe geleid dat de beslistermijn voor de aanvragen niet is gehaald en deze eenmalig is verlengd.

Resultaat

De inrichting van het proces heeft ervoor gezorgd dat de benodigde stukken efficiënt en eenduidig werden aangeleverd. Dat betreft zowel het aanvraagformulier, de benodigde bewijsstukken, als ook de adviezen en beschikkingen met onderbouwing van de besluiten. Ook de dossiervorming is binnen het proces geautomatiseerd. Hiermee is het proces transparant en eenduidig gerealiseerd.

Hoewel bijna alle individuele aanvragen voor het noodfonds tot een afwijzing hebben geleid, omdat niet voldaan werd aan de criteria, heeft het tot geen enkele bezwaarzaak geleid. De afwijzingen zijn gemotiveerd aan de organisaties medegedeeld. In een enkel geval heeft nog mondelinge telefonische toelichting plaatsgevonden. Hierbij was van invloed dat een aantal van deze organisaties wel een kwijtschelding van een gedeelte van de huur tegemoet kon zien voor de maanden dat er sprake was van een verplichte sluiting in 2020.

2. Wat waren de knelpunten bij de uitvoering van de regeling?

Tijdens de uitvoering van de regeling is er wel een aantal knelpunten geconstateerd.

Tijd en capaciteit

De beslistermijn en soms de complexiteit van aanvragen in combinatie met de beperkte capaciteit van adviseurs heeft ertoe geleid dat de beslistermijn van 6 weken verlengd moest worden. De benodigde capaciteit voor beoordeling van aanvragen gaat ten koste van bestaande werkzaamheden. Bij een nieuwe regeling is het zinvol om vroegtijdig in gesprek te gaan met een aanvrager om meer inzicht te krijgen in zowel cijfers als behoeften en hierdoor beter en sneller te kunnen beoordelen. Hierbij wordt ook weer een beroep gedaan op dezelfde adviseurs. Dat vraagt om een gesprek over tijdelijke uitbreiding van capaciteit of een andere prioriteitstelling.

Om de duur van beoordeling en besluitvorming te verkorten kan ervoor gekozen worden om alleen voorgenomen afwijzingen voor te leggen aan het college. De besluiten over toekenningen kunnen in mandaat worden genomen.

Beoordelingscriteria

Bij de beoordeling van de aanvragen is gebleken is dat het afwegingskader en de regeling niet geheel op elkaar aansluiten. Met name de bewoording 'acute financiële nood' die wel in de regeling, maar niet in het afwegingskader is opgenomen. Ook blijkt het lastig te beoordelen hoeveel steun er nodig is om 'omvallen' te voorkomen en is onduidelijk of gemeentelijke steun ertoe kan leiden dat eventueel ontvangen rijks gelden (gedeeltelijk) terugbetaald moeten worden.

Beter uitgewerkte criteria kunnen hier meer helderheid in geven.

In een volgende regeling vragen deze punten om aanpassing en/of aanvulling.

3. Is het doel van het noodfonds bereikt?

Wat zijn de resultaten?

Er zijn 13 aanvragen tijdig ingediend. Deze zijn onder te verdelen in 2 aanvragers op het gebied van cultuur, 2 op het gebied van recreatie, 3 wijkcentra en 6 commerciële organisaties. Er zijn geen aanvragen ontvangen van sportverenigingen en educatieve instellingen.

Naast de beoordeling van individuele aanvragen is het noodfonds ook ingezet voor (gedeeltelijke) kwijtschelding voor huurders van gemeentelijk vastgoed dat verplicht gesloten moest worden.

Met deze kwijtschelding zijn 7 aanvragers voor een bijdrage geholpen. Daarnaast is nog 1 aanvraag toegekend voor een bedrag van € 8.650. De andere aanvragen voldeden niet aan de gestelde criteria. Hierbij ging het meestal om de noodzaak van een bijdrage voor een financieel gezond voortbestaan. Omdat er dan nog voldoende eigen vermogen/reserves waren werd niet voldaan aan dit criterium.

In totaal is er zo'n € 630.000 aan financiële steun via het noodfonds en huurkijtschelding verstrekt.

Wat zijn de effecten?

Het doel van deze regeling was het voorkomen van omvallen van organisaties met een maatschappelijke meerwaarde voor inwoners van Veldhoven en zo het voorzieningenniveau in Veldhoven in stand houden.

Er is een beperkt aantal aanvragen ontvangen waarvan slechts een klein gedeelte voldeed aan de criteria in de regeling. De afwijzingen richtten zich met name op het ontbreken van een acute financiële noodzaak. Het is kennelijk veel organisaties in 2020 gelukt om het hoofd (nog net) boven water te houden. Slechts voor een zeer beperkt aantal organisaties geldt dat zij al in 2020 in zodanig slechte financiële omstandigheden zijn gekomen dat zij alleen nog met behulp van dit noodfonds kunnen overleven. Mogelijk heeft dit ook te maken met de overige steunmaatregelen waarvan gebruik wordt gemaakt en/of met het gegeven dat gesubsidieerde organisaties in 2020 wel hun subsidie hebben ontvangen.

Wel heeft de (gedeeltelijke) kwijtschelding van huur voor een groot aantal partijen meer lucht gegeven.

Dit neemt niet weg dat er zorgen zijn over een aantal van de aanvragers en andere partijen die vanwege de gestelde criteria geen aanvraag konden doen.

Door de langere duur van de beperkende maatregelen wordt de financiële schade groter door het ontbreken van inkomsten en doorlopende vaste lasten.

Dit geeft zorgen over de verdere toekomst van deze partijen en daarmee het voorzieningenniveau in Veldhoven.

Uit de aanvragen en gesprekken met organisaties en instellingen in Veldhoven spreekt de behoefte om niet alleen naar acute noodzaak op dit moment te kijken maar ook naar de noodzaak van financiële steun voor de nabije toekomst. Bijvoorbeeld voor investeringen die nodig zijn om na de coronacrisis op een goede manier weer aan de slag te kunnen gaan. De huidige regeling biedt echter niet de mogelijkheid om bij de beoordeling ook de verdere toekomst te betrekken. Als voorbeeld hiervan is de voorwaarde dat er sprake is van acute financiële nood met dreiging voor het voortbestaan op het moment van het beoordelen van de aanvraag. Geconstateerd is dat een flink aantal organisaties de geleden schade in verband met Corona in het jaar 2020 zelf kan opvangen, doordat zij over voldoende liquide middelen of reserves beschikken. Veel organisaties hebben hiervoor hun eigen vermogen gebruikt. Dit is nu op en betekent voor de toekomst geen reserve voor bijvoorbeeld aanpassingen gebouwen. Voor een aantal organisaties geldt dat met het verrekenen van dit verlies er geen gezond weerstandsvermogen meer overblijft om de bedrijfsvoering vanaf 2021 te waarborgen, zeker nu de overheidsmaatregelen ook zeker een groot deel van 2021 blijven gelden.

Ook zien we dat de generieke regeling om huren van gemeentelijke accommodaties (gedeeltelijk) kwijt te schelden geen soelaas biedt voor ondernemers en organisaties die geen gemeentelijk vastgoed huren. Zij voelen zich daardoor onredelijk benadeeld ten opzicht van huurders van gemeentelijk vastgoed.

Tot slot: De regeling is niet bedoeld om de volledige geleden schade, winstderving of inkomstenverlies te compenseren, ontstaan door corona. De financiële bijdrage vanuit het Noodfonds is uitsluitend bedoeld om te voorkomen dat organisaties omvallen en qua hoogte hierop afgestemd. Dit betekent dat een deel van de geleden schade niet gecompenseerd wordt en alsnog voor rekening van de organisatie komt, als deze blijkt dit te kunnen dragen. Het is belangrijk om dit in de communicatie mee te nemen om de verwachtingen hierin goed af te stemmen.

4. Wat is de toepasbaarheid en het effect van elke steunmaatregel?

Per steunmaatregel zoals deze is opgenomen in de regeling kijken we in hoeverre deze past bij de aanvragen, het gewenste effect heeft en zinvol is om te behouden in een volgende regeling.

Huuruitstel

Aan huurders van gemeentelijk vastgoed die hierom gevraagd hebben, is door het college voor de periode van april tot december 2020 huuruitstel verleend.

Het effect is echter tijdelijk, omdat deze op een later moment, eventueel met een betalingsregeling, toch betaald moeten worden.

De maatregel draagt daarom niet bij aan het doel van de regeling.

Huurkwijtschelding: de mogelijkheid tot kwijtschelden van huur van gemeentelijk vastgoed als het past binnen de regeling.

Er blijkt bij vrijwel alle huurders van gemeentelijk vastgoed een grote behoefte aan deze maatregel. Het merendeel van deze huurders komt echter niet in aanmerking voor een bijdrage vanuit het noodfonds omdat ze niet voldoen aan de gestelde criteria. Om organisaties toch meer lucht te geven is besloten tot een (gedeeltelijke) huurkwijtschelding van gemeentelijk vastgoed dat verplicht gesloten moest worden.

Belastinguitstel / Versoepeling betalingsregime debiteuren: uitstel van betaling, betalingsafspraken, coulance bij invordering

Deze maatregelen horen in feite niet binnen deze regeling omdat buiten de coronacrisis de mogelijkheid geboden wordt om met een betalingsregeling de belastingen later te betalen. Het effect is echter tijdelijk omdat deze op een later moment, eventueel met een betalingsregeling, toch betaald moeten worden.

De maatregel draagt daarom niet bij aan het doel van de regeling.

Kwijtschelding belasting of leges

Voor horecaondernemers met een terras zijn de terrasgelden voor 2020 kwijtgescholden omdat de horeca hier het merendeel van het jaar geen gebruik van heeft kunnen maken. Ook zijn voor de non-food marktzaken de marktgelden kwijtgescholden van de weken waarop zij niet op de markt mochten staan vanwege de beperkende rijksmaatregelen. Deze maatregel heeft dus een bijdrage geleverd in het doel van de regeling. Het is ook zinvol om deze maatregel in een volgende regeling te behouden.

Subsidies: voor gesubsidieerde organisaties zijn er de volgende mogelijkheden: incidentele verhoging, vooruitbetalen, coulance bij prestatieafspraken.

De subsidies van 2020 zijn geheel toegekend en uitbetaald.

De komende maanden dienen de gesubsidieerde partijen deze subsidie te verantwoorden. Door de crisis zijn veel activiteiten niet doorgegaan, of op een alternatieve wijze ingevuld, waardoor men mogelijk niet -of niet geheel- kon voldoen aan de gemaakte prestatieafspraken. Er is uitgesproken dat we hier coulant mee om zullen gaan. Dat betekent dat er mogelijk geen subsidies worden teruggevorderd als kan worden aangegeven dat activiteiten (deels) niet door konden gaan vanwege corona en de gesubsidieerde instellingen hun best hebben gedaan om alternatief aanbod te ontwikkelen en kosten te beperken. De beoordeling hiervan vindt de komende maanden plaats. Daardoor ontstaat ook inzicht in de effecten, zoals een eventuele samenloop met andere gemeentelijke en landelijke regelingen. Deze inzichten zullen worden benut om de afspraken over de verantwoording en vaststelling van subsidies over 2021 nader vorm te geven. Dit vindt plaats binnen het kader van het Welzijnsbudgetplan (Wbp 2021) en hoeft derhalve niet opgenomen te worden in een vervolg steunregeling.

Incidentele financiële bijdrage voor partijen waarmee geen subsidierelatie is.

Deze maatregel is inzetbaar voor een grote groep en kan dus bijdragen aan het doel van de regeling. De criteria van de regeling hebben echter tot weinig toekenningen geleid. Het is wel zinvol om deze maatregel in een volgende regeling te behouden.

Cofinanciering bij een regeling van een hogere overheid of andere organisatie.

Er is geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Omdat de crisis nog voortduurt en er mogelijk nog nieuwe regelingen komen is het goed om deze maatregel in een volgende regeling te behouden.

Garantstelling of lening om een partij te ondersteunen

Er is geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid. Het lijkt erop dat hier nu nog geen behoefte aan is. Mogelijk geldt dit wel als de crisis langer aan blijft houden. Het is daarom goed om deze maatregel weer in een volgende regeling op te nemen.

Intentie om gebruik te maken van dienstverlening van de getroffen sectoren

We kunnen bewust keuzes maken bij het inkopen van diensten en producten van deze organisaties. Bijvoorbeeld lokaal kopen of De Schalm gebruiken als opnamestudio. Deze maatregel is meerdere keren ingezet. Zo is De Schalm gebruikt als opname-/uitzendlocatie voor de Digitale boterham van college met inwoners en bijpraatsessies voor de medewerkers. Ook is bij een lokale ondernemer een attentie voor de medewerkers gekocht.

5. Welke maatregelen namen andere gemeenten?

Uit een inventarisatie bij andere gemeenten blijkt dat een groot deel in de praktijk wel enkele maatregelen (met name gericht op huur, belastingen en subsidies) heeft genomen. Een heel beperkt deel heeft dit geformaliseerd in een regeling. De gemeenten zetten een diversiteit aan maatregelen in waarbij het doel vaak is om steun te bieden aan partijen die van groot maatschappelijk belang zijn. Doelgroepen zijn meestal culturele instellingen en maatschappelijke organisaties. Soms zijn sportorganisaties en ondernemers een aanvullende doelgroep en in één gemeente behoren ook culturele zzp'ers tot de doelgroep.

De maatregelen die in onze regeling zijn opgenomen worden in meerdere gemeenten ingezet. Enkele gemeenten hebben een iets andere invulling of aanvullende maatregelen. Een overzicht:

Subsidies

- coulance subsidies
- subsidie evenementen terugvorderen minus onvermijdbaar gemaakte kosten
- subsidie feestjaar niet terugvorderen maar inzetten in 2021
- cofinanciering provinciale subsidie: 35% netto schade per lokale organisatie
- activiteiten- en budgetsubsidies niet terugbetalen
- subsidie voor nieuwe producties voor culturele zzp'ers

Huur

- uitstel / betalingsregeling
- compensatie huur sportverenigingen
- compensatie huur uitbreiden naar maatschappelijke voorzieningen
- percentage huurkorting gerelateerd aan percentage omzetverlies voor niet gesubsidieerde huurders
- 3 maanden huur kwijtschelding voor culturele instellingen
- Bemiddeling commerciële verhuurders en maatschappelijke huurders voor tijdelijk opschorten huur
- Kwijtschelden huur verenigingen en strandaccommodaties

Belastingen

- Uitstel / betalingsregeling
- 2021 geen precario terrassen
- Kwijtschelding marktgelden non-food zaken periode niet op markt
- Kwijtschelding toeristenbelasting 2020
- Uitstel betaling Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

Overig

- Digitaal platform verbinden van vraag en aanbod en nieuwe initiatieven
- Voor ondernemers financiële vergoeding: een percentage van de netto schade
- Ondernemers tegemoetkoming huur/pacht/leges/precario
- Wie het eerst komt, het eerst maalt
- budget voor adviesgesprekken businesscoaches
- Voucherregeling financiële analyse door een accountant
- Aanvragen bijstand jongeren tot 27 jaar verplichte wachttijd niet hanteren
- Faciliteren praktische zaken culturele organisaties, o.a. inhuur extra personeel, subsidie aanschaf digitale materialen en maatregelen 1,5 m
- Culturele instellingen ondersteunen bij transformatie om klaar te zijn voor de toekomst. O.a. door onderzoeken, kennisdeling, experimenten: strategisch en op maat.

De bedragen die door gemeenten voor deze steunmaatregelen worden uitgetrokken variëren van € 100.000 tot € 30 miljoen.

6. Welke aanpassingen zijn er nodig bij een nieuw fonds?

De coronacrisis is nog niet voorbij en de beperkende maatregelen zullen voor 2021, en naar verwachting voor 2022 en mogelijk nog langer, negatieve gevolgen hebben voor onze inwoners, organisaties, instellingen en bedrijven.

Het doel dat in het Afwegingskader lokale steunmaatregelen corona gemeente Veldhoven is opgenomen: "de steunmaatregelen moeten bijdragen aan de vitale maatschappelijke infrastructuur van Veldhoven en de negatieve effecten van corona bestrijden voor partijen die van maatschappelijk belang zijn voor Veldhoven" is mogelijk nog niet bereikt. Met name waar het gaat om de middellange en lange termijn zijn er zorgen over het voortbestaan van deze partijen. De huidige regeling laat geen ruimte om vooruit te kijken naar de situatie van de organisaties voor de middellange en lange termijn.

Het advies is daarom om voor 2021 een nieuwe steunregeling voor 2021 in te stellen. En bij dat nieuwe fonds past ook een nieuwe naam. Juist om met de nieuwe regeling ook naar de middellange en lange termijn te kijken is de naam 'Steunregeling corona' beter. Uit bovenstaande evaluatie blijkt dat de regeling zoals die in 2020 was opgesteld dan wel om aanpassingen vraagt.

Nieuwe ingrediënten regeling Steunregeling corona 2021

- enkele steunmaatregelen kunnen in een volgende regeling vervallen omdat deze niet bijdragen aan het doel: coulance huur en belastingen
- mogelijkheid inbouwen voor bijsturen: meerdere aanvraagtermijnen om ook organisaties die later in het jaar financiële steun nodig hebben te kunnen helpen;
- verder uitgewerkte criteria

Daarnaast kan nog gekeken worden naar het toevoegen van nieuwe steunmaatregelen die zich meer richten op een gezond voortbestaan van organisaties op langere termijn. Ook wordt een communicatieplan opgesteld om de steunregeling zo breed mogelijk bekend te maken.

Personele inzet

De uitvoering van de regeling vraagt extra inzet van een aantal medewerkers. Met name de adviseurs en projectleider komen daarbij in de knel met hun reguliere werkzaamheden die ook al meer inzet vragen vanwege corona.

Dit geldt zeker als er nieuwe steunmaatregelen worden toegevoegd.

Dit vraagt om tijdelijke uitbreiding van capaciteit, voor coronawerkzaamheden of reguliere werkzaamheden en/of herprioritering van werkzaamheden.

Tot slot

Doordat men nu gevaccineerd wordt, lijkt het einde van de coronacrisis in zicht.

Maar daarmee is de economische en mentale crisis nog niet ten einde.

Dit vraagt om maatregelen die zich richten op het welzijn van mensen, maar ook die zich richten op de financiële impact. Er zullen de komende jaren nog veel maatregelen nodig zijn. Zowel voor de maatschappelijke organisaties, culturele instellingen, ondernemers als alle andere doelgroepen. Deze crisis maakt duidelijk dat sectoren meer wendbaar en weerbaar moeten worden.

De gemeente Veldhoven kan hier een bijdrage aan leveren. Door in praktische zin te ondersteunen bij een benodigde transformatie om meer toekomstbestendig te worden en door een nieuw steunfonds.

Een snelle start van een nieuwe regeling om deze financiële impact voor een aantal doelgroepen te beperken is belangrijk om alsnog onnodige acute nood en 'omvallen' te voorkomen. Het advies is om hierbij met tranches te werken. Dit geeft ruimte om werkenderwijs te leren, te verbeteren en aan te vullen. Om flexibel mee te bewegen en te kijken wat er nodig en mogelijk is. Om uiteindelijk als een vitale samenleving samen die stip op de horizon te bereiken!